

การศึกษาประสิทธิผลของการพยาบาลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของกล้ามเนื้อ
ต้นขาควอดริเซ็ปส์ และข้อเข่าในผู้ป่วยที่เป็นโรคข้อเข่าเสื่อม

The effects of rehabilitative nursing on quadriceps
muscles strength and knee joints movement in patients
with osteoarthritis.

สำนักหอสมุด

โดย

ชูลศรี

ชัยนิวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

<p>บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>ปีการศึกษา 2527</p> <p>กองหอสมุด</p>
--

ข

เรื่อง : การศึกษาประสิทธิผลของการพยาบาลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของ
กล้ามเนื้อต้นขาควอทไครเซ็สและข้อเข่าในผู้ป่วยที่เป็นโรค
ข้อเข่าเสื่อม

ผู้วิจัย : นางสาวพูลศรี ชัยนิวัฒนา

ระดับปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาล)

สาขา : การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

คณะ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ควบคุมการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี ระเบียบ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี สัตยวิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ. อนันต์พัฒน์ อิมพุลทรัพย์

วัน เดือน ปี : 23 พฤษภาคม 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลของการพยาบาลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของ
กล้ามเนื้อต้นขาควอทไครเซ็สและข้อเข่าในผู้ป่วยที่เป็นโรคข้อเข่าเสื่อม กลุ่มตัวอย่างคือ
ผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 45-65 ปี และได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคข้อเข่าเสื่อม จำนวน 31 ราย
ที่มาขอรับการตรวจรักษาที่ห้องตรวจโรคออร์โธปิดิกส์ ติผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช
การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยทำการวัดค่า
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขาควอทไครเซ็ส องศาการเคลื่อนไหวของข้อเข่า และ
ความยาวเส้นรอบวงของกล้ามเนื้อต้นขาในกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่แรกเริ่มทำการรักษา กลุ่มตัวอย่าง
จะได้รับการสอน และแนะนำวิธีการฝึกปฏิบัติตามโปรแกรมการพยาบาลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของ
กล้ามเนื้อต้นขาและข้อเข่าที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อนำไปฝึกปฏิบัติที่บ้าน แล้วนำมาติดตามผล
การฝึกปฏิบัติทุก 2-4 สัปดาห์ เมื่อติดตามผลครบ 8 ครั้ง ผู้วิจัยจะประเมินผลการฝึกปฏิบัติ

ตามวิธีการเช่นเดียวกับครั้งแรก แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อน และหลังการฟื้นฟูสมรรถภาพ คำนวณโดยใช้การทดสอบที่ (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ภายหลังจากการฟื้นฟูสมรรถภาพความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขาควอทไครเช็ส และความยาวเส้นรอบวงของกล้ามเนื้อต้นขาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนองศาการเคลื่อนไหวของข้อเข่าเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .01$)

Thesis Title : The effects of rehabilitative nursing on quadriceps muscles strength and knee joints movement in patients with osteoarthrosis

Author : Miss Pulsri Chainiwattana

Degree : Master of Science (Nursing)

Department : Graduate studied in Medical and Surgical Nursing Faculty of Nursing

Faculty : Faculty of Graduate Studies, Mahidol University

Advisors : Assistant Professor Pensri Rabieb
 Assistant Professor Wannee Satayawiwat
 Assistant Professor Dr. Ananpat Impoolsup M.D.

Date of Graduation : May 23, 1985

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the effects of rehabilitative nursing on quadriceps muscles strength and knee joints movement in patients with osteoarthrosis. 31 outpatient subjects ranging in age from 45 to 65 years were sampled purposively from the orthopedic clinic, Out-patient Department, Siriraj Hospital. At the beginning, the isometric quadriceps muscles strength of all subjects had been measured by the modified sphygmomanometer ; full flexion of knee joints by the clinical goniometer and circumference of muscles around the joints by the metric tape. Then, subjects were instructed individually the rehabilitative program for home.

practice to be done by themselves. The subjects were requested to follow up for quadriceps muscles strength measurement every 2-4 weeks for 8 times. Finally, the subjects had been measured quadriceps muscles strength, full flexion of knee joints and circumference of muscles around knee joints again.

Data were analyzed by using t-test. The result showed that quadriceps muscles strength and circumference of muscles increased significantly ($p < .01$) but there were no statistically significant difference of the range of motion ($p > .01$).